

andet Omfang end Sagførernes. De ville erindre, at hele Eiendoms-handelen — i alt Fald er det Tilfældet i den Egn, hvor jeg er kjendt — er i Dommerfuldmægtigenes Hænder, og at det Samme er Tilfældet med hele Laaneforretningen. Sagførernes Forretning indtræder først, naar Forretningen bliver ubehagelig, naar der bliver Tale om at søge, hvad der ikke vilde være foreneligt med Dommerfuldmægtigenes Stilling og tillige kan være mindre indbringende. Men hele den Forretning, der er Noget ved, og som er behagelig og kulant, og som bestaar i at hjælpe Folk, og som giver Anseelse, er de fleste Steder paa Landet i Hænderne paa Dommerfuldmægtigene. Det er et Forhold, som der er klaget over i saa mange Læder, i alt Fald fra Sagførernes Side. Jeg skal ikke her udtale mig om, hvorvidt Befolkningen er tjent dermed eller ikke, jeg siger kun, at en Løsning af dette Spørgsmaal eller en Omordning af dette Forhold vil have den allerførste Betydning for Sagførerne og afhjælpe nogle af de Ulemper, man klager over. Men her til udfordres, at man maa forlange, at Dommerfuldmægtigene ikke skulle leve af Befolkningen, men at der gennem Finantsloven bevilges dem tilstrækkelig Lønning for den. Der er til en første Dommerfuldmægtig normeret, naar jeg ikke tager feil, 700 Kr. om Aaret eller saa; men det kan en Dommerfuldmægtig, som har en saa betydningsfuld og ansvarsfuld Post, en Mand, som dog er i en fremrykket Alder og ofte sidder med Familie, ikke leve af. Jeg kjender et Retsbetjentkontor, hvor der er tre Fuldmægtige, som alle ere gifte og have et passende Antal Børn, og som tilsammen skulle leve af denne tilstaaede Fuldmægtiggage af 700 Kr., og de kunne i Virkeligheden meget godt gjøre det, thi de leve af Befolkningen og have de gode og behagelige Forretninger, som Sagførerne ellers vilde kunne have, hvorved disse ikke vilde blivde fristebe ind paa, hvad der nu klages over. Jeg mener altsaa, at, naar dette Spørgsmaal skal kunne bringes ind ved Finantslovens Behandling, er jeg berettiget til at henvende sig til den høitærede Minister, at det skal paany tages under grundig Overveielse i Forbindelse med de andre Midler, som den ærede Minister vil kunne udfinde til at bøde paa de Mangler, der virkelig ere tilstede. Nu kommer jeg til det, som nærmest vedrører Landbruget. Jeg har allerede sagt, at det maa erkjendes at være en uhyre Overdrivelse, at Sagførerne skulle blive Anledning til, at Landbrugerne forvinde (Afbrudelse af Bøf). Jeg er ikke langtfra at vente, at naar det ærede Medlem kommer til at holde Foredrag om Fiskeriet i den nærmeste Tid, vil han udtale, at naar Fiskene blive staaende ude i Havet og ikke komme til Kysten, saa er det ikke af Frygt for Fiskerne, men for Sagførerne. Men det er at gaa for vidt. Man kan virkelig gjøre for Meget ud deraf. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valg-

kreds (Th. Nielsen), som har bragt denne Sag frem, var ikke ganske klar i sin Tanke og Fremstilling. Han begyndte at tale om Retsgebyrerne, og derefter talte han om Sagførerne og saa om Retsafgifterne. Men det ærede Medlem maa undskylde, at, naar han retter saa stærke Anfer mod Medborgere, maa hans Tankegang være saa klar, at man kan se, hvad han mener. Naar altsaa det nedadgaaende Landbrug kommer i Hænderne paa Procuratorer, bliver der ikke Meget tilbage. Paa hvilken Maade skulde det ske? Det skulde maaste være under den Virksomhed, der udtrykkes gennem Laaneforretningen. Jeg kjender ikke meget til den Forretning af Erfaring i min Kreds, thi der har den hidtil fundet Sted paa Dirketontoret; men jeg er overbevist om, at der gennem den Forretning meget ofte bliver taget høj Provision og Salær. Jeg er aldeles overbevist deraf, og ganske særlig ster det i Kredse, hvor der er overfyldt med Sagførere, hvilket der ikke er i min Kreds, — men det maa det ærede Medlem ikke skrive Alt paa Sagførernes Regning; thi hvorledes blive disse Forretninger til? Er det Sagførerne, der repræsenterer de Formuer, der laanes ud? De fleste af dem tiltræde deres Stilling temmelig nøgne, det vil sige, de have ingen Formue, de have vist i Reglen ikke engang den fornødne Driftskapital, som de bør have. Men der er tjenstvillige Medborgere, der er mindre Landbrugere, der henvende sig om Hjælp, andre mindre og større Landbrugere, der vilde hjælpe de mindre Landbrugere, og de første henvende sig til vedkommende Sagførere for at skaffe deres Penge anbragte i Prioriteter, hvorved de kunne tjene Mere end den almindelige Rente og endda faae en god Provision. De ville ikke gierne selv gjøre Forretningen, men ville have en Mellemmand, der maaste ikke generer sig. Men nu spørger jeg: Hvorledes Sagførerne kunne komme til at handle, uden at man giver dem Mandat. De kunne paa ingen mulig Maade handle uden et saadant. Der maa jo absolut være Folk, der trænge til at anbringe deres Penge paa ekstraordinær Maade; men det er formodentlig ikke paa dem, det ærede Medlem har tænkt. Jeg skal ikke indlade mig paa at tage den Forretning i Forsvar, thi jeg har set saa Lidt til den. Jeg skal dog sige, at jeg har hørt, at den gaar ganske anderledes for sig i de store Byerovre i Sjælland, end der kan være Spørgsmaal om noget Sted paa Sjælland. Men hvad det ærede Medlem maa have tænkt paa ved at sætte Spørgsmaalet i Forbindelse med Retsafgifterne, maa absolut have været de Afgifter, der falde i Anledning af Realisationen. Han har rimeligvis troet, at Sagførerne fik de mange Penge, som gaa med til saadanne Realisationer. (Th. Nielsen: Nei!) Ja, forsaavidt det ærede Medlem ikke har troet det, har hans Udtalelse været fuldstændig uberettiget. Men saa ere vi atter komne til et